



# ABVA

Allmänna Bestämmelser för vatten- och  
avloppsanläggningar samt information till  
fastighetsägare

# Innehållsförteckning

1. ABVA, Allmänna bestämmelser för användande av kommunernas allmänna vatten- och avloppsanläggningar i Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora kommun. ....	3
1.1. Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen .....	4
1.2. Användning av den allmänna avloppsanläggningen.....	4
2. Information till fastighetsägare om Samhällsbyggnad Bergslagens allmänna vatten- och avloppstjänster .....	7
2.1. Inledning och förklaringar .....	7
2.2. Om förbindelsepunkter .....	9
2.3. Anslutning till den allmänna VA-anläggningen .....	13
2.4. Användning av dricksvattenanläggningen .....	14
2.5. Användning av avloppsanläggningen .....	15
2.6. Avgifter .....	18
2.7. Övrigt .....	18
Bilaga 1. Beakta risk för källaröversvämning .....	20
Bilaga 2. Vattenskada - Råd och anvisningar .....	21
Allmänt om försäkringar .....	21
Åtgärder vid vattenläcka .....	21
Åtgärder vid översvämning av spillvatten .....	21
Tvist beträffande vatten och spillvatten .....	21
Bilaga 3. Begreppsförklaring .....	22

# 1. ABVA, Allmänna bestämmelser för användande av kommunernas allmänna vatten- och avloppsanläggningar i Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora kommun.

## **Inledning**

För fastighetsägares användning av de allmänna VA-anläggningarna i Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora kommun gäller vad som föreskrivs i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) eller annan författning samt vad som nedan föreskrivs.

Vad som enligt dessa bestämmelser gäller för fastighetsägaren gäller även för den som innehar fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande.

Med fastighet kan enligt 4 § lagen om allmänna vattentjänster i vissa fall även förstås byggnad eller annan anläggning, som inte tillhör ägaren till marken.

Fastighetsägare är skyldig att följa ändring och tillägg till dessa allmänna bestämmelser.

## **Huvudman för den allmänna VA-anläggningen**

Huvudman för kommunernas allmänna vatten- och avloppsanläggningar är respektive kommun.

Samhällsbyggnad Bergslagen har genom verksamhetsavtal med Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora kommun blivit utsedd att vara verksamhetsutövare för kommunernas allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

VA-avdelningen vid Samhällsbyggnad Bergslagen har utförandeansvaret och benämns VA-avdelningen i föreliggande bestämmelser.

## **Inkoppling av den allmänna VA-anläggningen**

Fastighetsägare som vill ansluta fastigheten till den allmänna VA-anläggningen ska lämna in en skriftlig anmälan till Samhällsbyggnad Bergslagen som sedan ombesörjer inkoppling.

## 1.1 Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

Samhällsbyggnad Bergslagen levererar dricksvatten till fastigheter, vars ägare har rätt att använda den allmänna dricksvattenanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet.

Samhällsbyggnad Bergslagens leveransskyldighet avser endast vatten av dricksvattenkvalitet för normal hushållsanvändning. De garanterar inte att ett visst vattentryck eller viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Vatten som levereras genom allmän VA-anläggning får utnyttjas för värmeåtervinning endast om Samhällsbyggnad Bergslagen efter ansökan medger detta.

Samhällsbyggnad Bergslagen har rätt att begränsa eller avbryta vattenleveransen när denne finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör VA-avdelningens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt Samhällsbyggnad Bergslagens anvisningar.

Vid planlagt leveransavbrott lämnar Samhällsbyggnad Bergslagen på lämpligt sätt meddelande om detta.

Ska vattenförbrukning hos fastighetsägare fastställas genom mätning tillhandahålls vattenmätare av Samhällsbyggnad Bergslagen och förblir dess egendom. De bestämmer antalet vattenmätare och vilket slag av mätare som ska användas. Fastighetsägaren ska bekosta erforderliga anordningar för uppsättning av mätare och sammankoppling med installationen i övrigt.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av Samhällsbyggnad Bergslagen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren.

## 1.2 Användning av den allmänna avloppsanläggningen

Samhällsbyggnad Bergslagen tar emot avloppsvatten från fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna avloppsanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet, om behovet av avledning inte kan tillgodoses på annat sätt.

Samhällsbyggnad Bergslagen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet i inte oväsentlig mån avviker från hushållsspillvattens.

Vatten som utnyttjas för värmeutvinning får avledas till den allmänna avloppsanläggningen endast om Samhällsbyggnad Bergslagen efter skriftlig ansökan medger det.

Fastighetsägare får inte tillföra avloppet

- lösningsmedel
- avfettningsmedel
- färger
- olja
- bensin eller annan petroleumprodukt
- fett i större mängd
- läkemedel
- sura, frätande eller giftiga vätskor
- vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning eller explosion
- ånga eller varmvatten med högre temperatur än 50 °C i förbindelsepunkten (detta berör ej normalt hushållspillvatten, eftersom det normalt ej överskrider denna temperatur vid förbindelsepunkt).

Oavsiktligt utsläpp av dessa slag ska ofördröjligen anmälas till Samhällsbyggnad Bergslagen.

Fastighetsägare får inte tillföra avloppet spillvatten från köksavfallskvarn utan Samhällsbyggnad Bergslagens skriftliga medgivande.

Värmeuttag ur spillvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten understiger temperaturen i det av Samhällsbyggnad Bergslagen levererade dricksvattnet.

Samhällsbyggnad Bergslagen har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägares möjlighet att använda avloppsanläggningen när de finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör Samhällsbyggnad Bergslagens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Spillvatten får inte tillföras allmän ledning som är avsedd att uteslutande avleda dag- eller dräneringsvatten. (Med spillvatten likställs i denna punkt allt avloppsvatten som Samhällsbyggnad Bergslagen bedömer ska avledas till spillvattenledning.)

Dag- och dräneringsvatten får inte tillföras allmän ledning som inte är avsedd för sådant ändamål, om inte Samhällsbyggnad Bergslagen av särskilda skäl skriftligen medgivit undantag.

Avleds dag- och dräneringsvatten från fastighet till spillvattenförande ledning får fortsatt tillförsel av sådant vatten inte ske sedan särskild förbindelsepunkt för dagvatten upprättats och fastighetsägaren underrättats. Samhällsbyggnad Bergslagen bestämmer tidsrymd inom vilken tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd med att avbryta tillförseln kan medges av Samhällsbyggnad Bergslagen om särskilt skäl finns.

Har särskild förbindelsepunkt för dag- och dräneringsvatten inte upprättats, kan Samhällsbyggnad Bergslagen ändå förbjuda dittills

tillåten tillförsel av sådant vatten till spillvattenförande ledning. Förutsättningar för detta är dels att avledning kan ske ändamålsenligt på annat sätt, dels att Samhällsbyggnad Bergslagen i skäligen omfattning ersätter fastighetsägaren hans kostnader för erforderlig omläggning. Dag- och dräneringsvatten från fastighet, som nyinkopplas till den allmänna anläggningen, får inte tillföras annan ledning än den Samhällsbyggnad Bergslagen bestämmer.

Samhällsbyggnad Bergslagen kan i enskilda fall medge utsläpp i den allmänna avloppsanläggningen av avloppsvatten som inte i oväsentlig mån har annan sammansättning än spillvatten från bostäder (hushålls spillvatten) vad gäller arten eller halten av ingående ämnen. Samhällsbyggnad Bergslagen bestämmer villkoren för utsläpp av såväl spill- som dagvatten.

Fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter fastighet till annat än bostadsändamål ska informera Samhällsbyggnad Bergslagen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos avloppsvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar och analyser som Samhällsbyggnad Bergslagen finner vara nödvändiga för kontroll av avloppsvattnet.

Samhällsbyggnad Bergslagen har rätt att fordra att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på avloppsvattnets beskaffenhet och företar kontroll av vattnet genom provtagningar och analyser. Samhällsbyggnad Bergslagen anger hur journalföring och provtagningar ska göras.

#### **Bestämmelser rörande installation av pumpenhet som ingår i tryckavloppssystem med kläna dimensioner (LTA-anläggning)**

Vid anslutning till allmänt tryckavloppssystem tillhandahåller Samhällsbyggnad Bergslagen LTA-pumpenhet eller annan aktuell pumpenhet som förblir dennes egendom. De bestämmer antalet pumpenheter och vilket slag av pumpenhet som ska användas samt svarar för installationen. Fastighetsägaren bekostar erforderliga anordningar för att sammankoppla enheten med installationen i övrigt. Enhetens plats ska bestämmas av Samhällsbyggnad Bergslagen, som äger rätt till kostnadsfri upplåtelse av platsen och som ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla enheten. Det bör observeras att om pumpanordning behövs för endast en eller några få fastigheter bekostas pumpanordningen av vederbörande fastighetsägare, om inte annat överenskommit med Samhällsbyggnad Bergslagen.

## 2. Information till fastighetsägare om Samhällsbyggnad Bergslagens allmänna vatten- och avloppstjänster

### 2.1 Inledning och förklaringar

Denna information ger förklaringar och kommentarer till de bestämmelser som finns i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), vattentjänstlagen, och Allmänna Bestämmelser för användning av Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora kommuners allmänna Vatten- och Avloppsanläggningar, ABVA. Samtliga fastighetsägare som är anslutna till Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora kommuns allmänna VA-anläggningar är skyldiga att följa de bestämmelser som finns i kommunens ABVA.

Vattentjänstlagen reglerar förhållandet mellan huvudmannen för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och ägare av fastigheter inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

#### **Verksamhetsområde**

Samhällsbyggnad Bergslagens allmänna vatten- och avloppstjänster bedrivs inom fastställda geografiska områden, verksamhetsområden. Uppgift om verksamhetsområdena finns hos Samhällsbyggnad Bergslagen.

#### **Fastighetsägare**

Med fastighetsägare avses i vattentjänstlagen (2006:412), i ABVA och i denna information ägare av fastighet inom VA-anläggningens verksamhetsområde. Enligt vattentjänstlagen jämföras med fastighetsägare bland andra arrendator och tomträttshavare.

Rätten att använda en allmän VA-anläggning är knutet till fastigheten och inte till fastighetsägaren och består så länge fastigheten består. Detta innebär att det inte går att säga upp ett "VA-abonnemang" och därmed undgå avgiftsskyldighet.

#### **Vad ingår i den allmänna VA-anläggningen?**

I den allmänna VA-anläggningen ingår vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, reservoarer och pumpstationer samt andra anordningar, som krävs för att VA-anläggningen ska fungera på avsett sätt. I den allmänna VA-anläggningen ingår också servisledningarna fram till förbindelsepunkter som Samhällsbyggnad Bergslagen har bestämt för varje fastighet.

#### **Vad ingår i fastighetsägarens VA-installation?**

Med en fastighets VA-installation menas de ledningar, som för fastigheten dragits från förbindelsepunkterna. I installationen ingår även

anordningar, t.ex. tappventiler och tvättställ, som anslutits till en sådan ledning. En VA-installation ingår inte i den allmänna anläggningen, om inte annat framgår av vattentjänstlagen, ABVA eller avtal.

### **Servisledning**

Med servisledning menas den ledning som förbinder en byggnad eller en fastighet med en allmän VA-anläggnings ledningsnät. Den delas av förbindelsepunkten mellan den allmänna anläggningens del och fastighetens del.

### **Juridisk ansvarsfördelning**

Den juridiska ansvarsgränsen mellan Samhällsbyggnad Bergslagens allmänna anläggning och fastighetens VA-installation går i förbindelsepunkten. Med förbindelsepunkt menas den punkt där inkoppling av fastighetens ledningar till den allmänna anläggningen ska genomföras eller har genomförts.

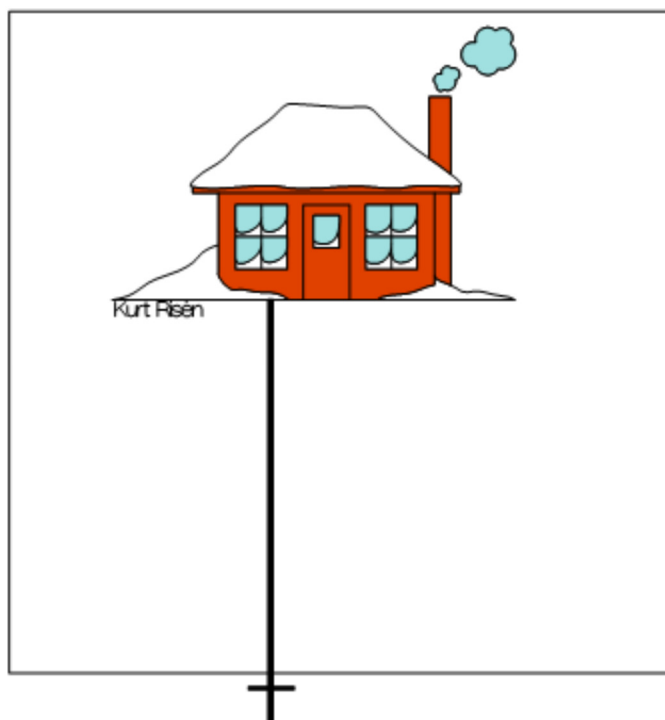
### **Kostnadsfördelning**

Samhällsbyggnad Bergslagen svarar för alla arbeten och kostnader för den allmänna anläggningen medan fastighetsägaren svarar för alla egna arbeten och kostnader för VA-installationen. Anordning som behövs endast för en eller några få fastigheter, t.ex. anordning för tryckstegring av vatten eller pumpning av avloppsvatten, bekostas av vederbörande fastighetsägare om inte Samhällsbyggnad Bergslagen bestämt annat.



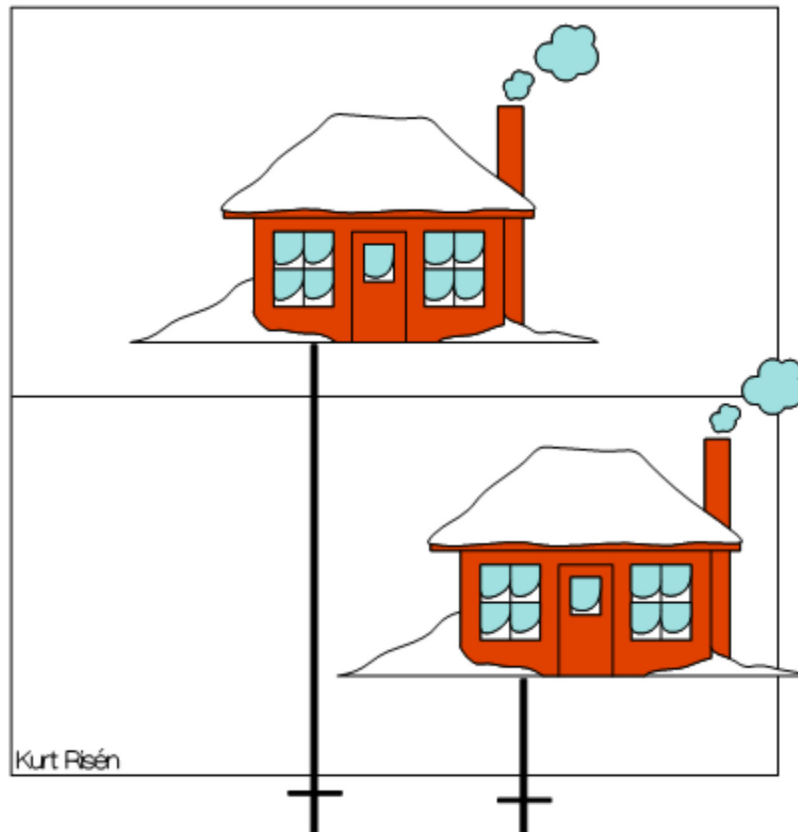
## 2.2 Om förbindelsepunkter

Enligt vattentjänstlagen är det Samhällsbyggnad Bergslagen som bestämmer förbindelsepunkter där fastighetens ledningar ska kopplas till VA-anläggningen. För varje typ av ledning som ska kopplas till den allmänna anläggningen, t.ex. för vatten, spillvatten och dagvatten, upprättas en egen förbindelsepunkt. Dessa ligger vanligtvis nära varandra och vanligen i fastighetens omedelbara närhet, ca 0,5 m utanför fastighetsgräns (figur 1), men Samhällsbyggnad Bergslagen kan också ha meddelat annat läge.



Figur 1. Gata med allmän ledning. Förbindelsepunkten ligger 0,5 meter utanför fastighetens gräns.

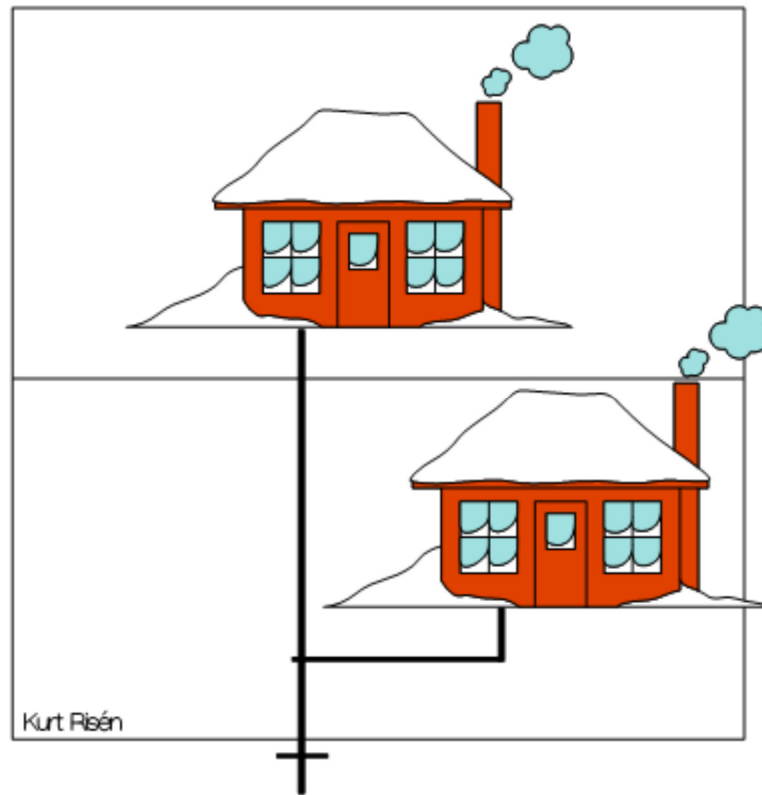
Fastigheten kan också ha sina servisledningar dragna genom mark som tillhör en angränsande fastighet (figur 2). För att undvika framtida tvister bör servitutavtal vara upprättade mellan berörda fastigheter. Servitutavtal upprättas mellan fastighetsägarna och ska skrivas in hos lantmäteriet.



Figur 2. Gata med allmän ledning. Servisledningen är dragen genom annan fastighets mark. Förbindelsepunkten ligger 0,5 meter utanför fastighetensgräns. Vid nyanläggning ska servitutavtal tecknas mellan de berörda fastigheterna.

### Gemensam förbindelsepunkt

Det förekommer att flera fastigheter har sina VA-installationer anslutna till det allmänna nätet i en gemensam förbindelsepunkt (figur 3).

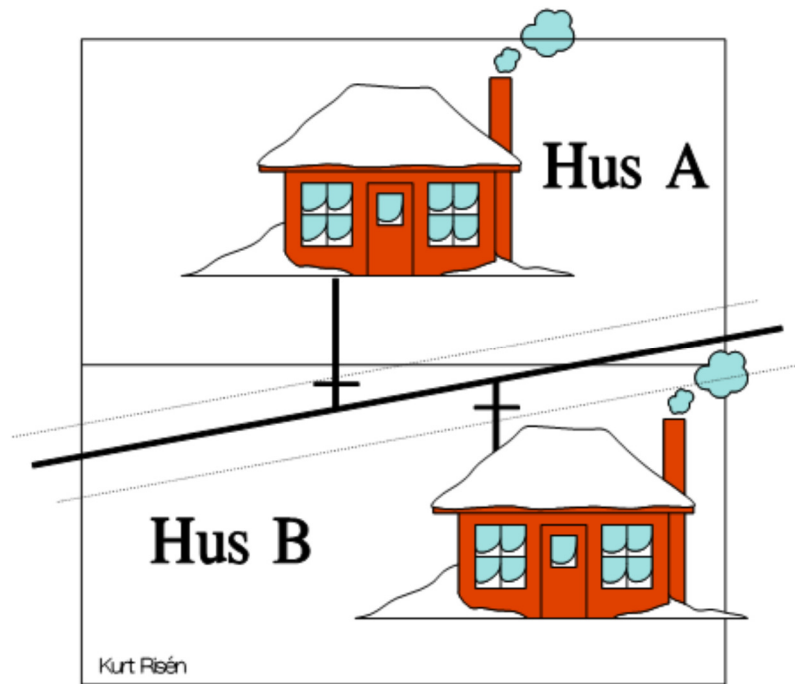


Figur 3. Två fastigheter med gemensam förbindelsepunkt 0,5 meter utanför fastighetsgräns. Vid nyanläggning bör s.k. gemensamhetsanläggning bildas.

För att undvika framtida tvister regleras detta med en gemensamhetsanläggning som förvaltas av en samfällighetsförening. Ansökan om gemensamhetsanläggning görs hos lantmäterimyndigheten. Kontakta gärna VA-avdelningen, som kan lämna ytterligare information om gemensamhetsanläggningar.

Det kan även förekomma andra anslutningar till ledningsnätet än vad som visas i figurerna.

Kontakta även här VA-avdelningen, för närmare besked i den situation som gäller för din fastighet.



Figur 4. I sällsynta fall är de allmänna ledningarna dragna inom kvartersmark istället för i gatan. Rätten för VA-avdelningen att ha sina ledningar där är oftast upplåten med ledningsrätt eller via servitutavtal.

För reparation och underhåll av VA-ledningarna avsätts ett s.k. u-område (undantagsområde) för ledningssträckningen. Bredden på detta område kan variera men är oftast fem meter. Område får normalt ej bebyggas.

Förbindelsepunkt är invid den allmänna ledningen för hus A och B.

I normalfallet bestäms läget i samråd mellan Samhällsbyggnad Bergslagen och fastighetsägaren. I de fall fastighetsägaren inte i tid anmäler sina eventuella önskemål till VA-avdelningen, får han acceptera det läge som de fastställt.

När uppgift om förbindelsepunkters lägen lämnas för fastighet som ännu inte inkopplats, anges normalt för samtliga servisledning dimension och planläge samt för spillvattenserviser även höjdläge.

Ifråga om dagvatten från fastighet kan det ibland förekomma att sådant vatten får avledas till den allmänna dagvattenanläggningen utan att fastigheten försetts med särskild servisledning för detta ändamål. Förbindelsepunkt kan sålunda inte upprättas i detta fall och meddelas fastighetsägaren. Samhällsbyggnad Bergslagen måste emellertid ha vidtagit särskilda åtgärder för sådan avledning och ha underrättat fastighetsägaren om detta.

## 2.2 Anslutning till den allmänna VA-anläggningen

### **Anmälan om anslutning**

Om en fastighetsägare vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska han göra anmälan om detta hos Samhällsbyggnad Bergslagen. Anmälan ska göras på blankett som de tillhandahåller.

Har fastighetsägaren rätt att använda den allmänna vatten- eller avloppsanläggningen, drar Samhällsbyggnad Bergslagen fram ledningar till förbindelsepunkterna för vatten, spillvatten och dagvatten. Samhällsbyggnad Bergslagen bestämmer i samråd med fastighetsägaren ledningarnas antal, dimensioner, lägen och utförande.

Inkoppling av två eller flera fastigheters VA-installationer till den allmänna anläggningen i en gemensam förbindelsepunkt kan beviljas om Samhällsbyggnad Bergslagen bedömer att det finns särskilda skäl för en sådan lösning. Avtal om detta träffas i sådana fall med Samhällsbyggnad Bergslagen. En förutsättning för att en gemensam förbindelsepunkt ska beviljas är ofta att fastigheterna bildat en gemensamhetsanläggning.

Samhällsbyggnad Bergslagen har enligt vattentjänstlagen i vissa fall rätt till anstånd med att utföra arbetet för att samordningen med andra arbeten inte ska försvåras och för denne ska kunna följa sin utbyggnadsplan.

Samhällsbyggnad Bergslagen medger inkoppling av fastighetens VA-installation till den allmänna anläggningen när anläggningsavgiften är betald, eller om avgiften delbetalas när godtagbar säkerhet ställts. Samhällsbyggnad Bergslagen är dock enligt vattentjänstlagen inte skyldig att låta en fastighet kopplas till den allmänna anläggningen om fastighetens installation har väsentliga brister. Samhällsbyggnad Bergslagen har rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att de ska kunna undersöka en VA-installation och dess användning innan VA-installationen kopplas till den allmänna anläggningen eller annars när det behövs för att de ska kunna fullgöra sina skyldigheter.

Samhällsbyggnad Bergslagen själv behöver nödvändigtvis inte göra inkopplingen, utan detta kan efter deras medgivande överlåtas till fastighetsägarens entreprenör, förutsatt att den senare har ett system för kvalitetssäkring för denna typ av arbete.

### **Ny förbindelsepunkt**

Om fastighetsägaren vill ha en ny förbindelsepunkt istället för den befintliga och Samhällsbyggnad Bergslagen efter ansökan går med på detta, så får fastighetsägaren bekosta den nya servisledningens allmänna del samt bortkoppling av den tidigare servisledningens allmänna del.

Vill Samhällsbyggnad Bergslagen upprätta en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga, så ska de ersätta fastighetsägaren för de kostnader som uppstår med den nya servisledningen och inkoppling av densamma.

Ett skäligt avdrag med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick bör göras i båda fallen.

### **Avgiftsskyldighet**

Avgiftsskyldighet för fastighetsägaren inträder när Samhällsbyggnad Bergslagen upprättat förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Därutöver krävs att fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för VA, att fastigheten har behov av en vattentjänst och att behovet inte kan tillgodoses på bättre sätt.

Ibland kan bortledning av dagvatten från en fastighet till den allmänna anläggningen ske utan att förbindelsepunkt upprättats. Har förbindelsepunkt för dagvatten från fastighet inte upprättats, men fastigheten anses i behov av bortledning av dagvatten inträder avgiftsskyldighet för detta ändamål när Samhällsbyggnad Bergslagen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

## **2.3 Användning av dricksvattenanläggningen**

### **Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd**

Samhällsbyggnad Bergslagen har bara skyldighet att leverera vatten för hushållsändamål till anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet. Vattnet ska vara av dricksvattenkvalitet enligt livsmedelsverkets föreskrifter. Samhällsbyggnad Bergslagen garanterar inte att ett visst vattentryck alltid upprätthålls eller att viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

### **Begränsning av vattenleverans**

Samhällsbyggnad Bergslagen har rätt att begränsa eller stänga av vattenleveranserna för att förebygga skada samt vid reparationer, tillsyn och liknande omständigheter. Vid planlagt leveransavbrott informerar Samhällsbyggnad Bergslagen fastighetsägarna om detta på lämpligt sätt t.ex. genom skriftligt meddelande. Vid en mer omfattande akut avstängning kan information ges t.ex. genom lokalradion eller via Kommunens hemsida.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att minska sin vattenförbrukning efter de anvisningar som Samhällsbyggnad Bergslagen lämnar.

### **Dricksvatten för andra ändamål**

Vatten används även för andra ändamål än hushåll, t.ex. i industrier och ibland också som energikälla. Industrier eller andra verksamheter med stor vattenförbrukning, särskilda kvalitetskrav eller som kräver stora flöden kan inte utan vidare påräkna att Samhällsbyggnad Bergslagen kan klara sådana behov om inte detta särskilt avtalas.

## Vattenmätare

Vattenförbrukningen hos fastighetsägare fastställs genom mätning, om inte Samhällsbyggnad Bergslagen bestämmer annat. Samhällsbyggnad Bergslagen tillhandahåller och installerar vattenmätare och är dess ägare. Fastighetsägaren är enligt vattentjänstlagen skyldig att upplåta plats för mätaren samt lämna Samhällsbyggnad Bergslagen tillträde till fastigheten när denne vill kontrollera, ta ned eller sätta upp vattenmätaren.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av Samhällsbyggnad Bergslagen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren. För dessa åtgärder liksom för avläsning ska fastighetsägaren lämna VA-avdelningen fritt och obehindrat tillträde till mätaren. Har avsättning för mätare utförts innan placeringen godkänts, är fastighetsägaren, om Samhällsbyggnad Bergslagen så kräver, skyldig att svara för och bekosta flyttningen så att mätarens plats kan godkännas.

Om det misstänks att mätaren visar fel, låter Samhällsbyggnad Bergslagen undersöka mätaren, om de tycker det är nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Undersökningen ska bekostas av fastighetsägaren, om han begärt undersökningen och mätaren godkänns. I annat fall bekostar Samhällsbyggnad Bergslagen undersökningen.

Vid undersökning av mätaren bestäms felvisningen i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har Samhällsbyggnad Bergslagen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar Samhällsbyggnad Bergslagens beslut efter genomförd undersökning eller uppskattningen av förbrukningen, kan begära rättslig prövning av frågan hos Statens VA-nämnd.

Fastighetsägare ska vårda vattenmätaren väl och skydda den mot frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig värmepåverkan. Om så inte sker och mätaren skadas, ska fastighetsägaren ersätta Samhällsbyggnad Bergslagen kostnaden för att åtgärda eller byta mätaren.

Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned på grund av frostrisk eller annan orsak ska anmäla detta till Samhällsbyggnad Bergslagen, som mot ersättning tar ned och åter sätter upp mätaren.

## 2.4 Användning av avloppsanläggningen

### Spillvatten

Med spillvatten menas förorenat vatten från hushåll, industriell tillverkningsprocess, arbetsplats, serviceanläggning m.m.

Samhällsbyggnad Bergslagen är skyldig att ta emot spillvatten från anslutna fastigheter om inte behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt. Verksamhetsområdet kan avse enbart spillvatten, enbart dagvatten eller såväl spillvatten som dagvatten.

Värmeuttag ur spillvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt spillvatten underskrider temperaturen i det av Samhällsbyggnad Bergslagen levererade dricksvattnet.

### **Hushållspillvatten**

Hushållspillvatten är bad-, disk-, tvätt- och klosettwater.

Samhällsbyggnad Bergslagen är inte skyldig att ta emot hushållspillvatten om behovet av avledning kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Fastighetsägare är skyldiga att till Samhällsbyggnad Bergslagen anmäla verksamhet som kan inverka på spillvattnets sammansättning.

### **Industriellt spillvatten**

Samhällsbyggnad Bergslagen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars innehåll i ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvattens. För att få släppa ut sådant vatten i det allmänna spillvattennätet förutsätts vanligen att avtal upprättas. För vidare information gällande begränsningsvärden för spillvatten se dokumentet, "Kriterier för utsläpp av spillvatten från industrier och andra verksamheter" på Kommunens hemsida.

Med hänsyn till kraven på åtgärder för att hindra vattenförorening är det i många fall nödvändigt för Samhällsbyggnad Bergslagen att ha en noggrannare kontroll över vad som avleds till den allmänna avloppsanläggningen från industrier än vad som gäller för bostadsfastigheter. Fastighetsägaren har därför enligt ABVA ålagts att lämna uppgift om arten och omfattningen av sådan verksamhet inom fastigheten, som kan inverka på spillvattnets innehåll. Provtagningar och analyser som Samhällsbyggnad Bergslagen finner nödvändiga för kontroll av sådant spillvatten, bekostas av fastighetsägaren eller genom denne av företag, rörelse eller verksamhet som avleder spillvattnet. Kostnaden för sådan kontroll kan också ingå i särskild industriavloppstaxa.

Samhällsbyggnad Bergslagen har rätt att föreskriva att fastighetsägaren själv, enligt Samhällsbyggnad Bergslagens anvisningar och på det sätt och i den omfattning de bestämmer, ska föra journal över verksamheten och själv utföra kontroll av spillvattnets innehåll.

Samhällsbyggnad Bergslagen är inte skyldig att ta emot spillvatten som utnyttjats för värmeutvinning.

### **Industrier måste samråda med Samhällsbyggnad Bergslagen**

Fastighetsägare som använder eller avser att använda den allmänna avloppsanläggningen och som avser att ansöka om prövning av avloppsutsläpp enligt miljölagstiftningen ska samråda med Samhällsbyggnad Bergslagen.



Kriterier för utsläpp av spillvatten från industrier och andra verksamheter finns vilka inkluderar begränsningsvärden på ett antal variabler. Kontakta Samhällsbyggnad Bergslagen för tillgång till detta dokument, alternativt se hemsidan.

### **Kax från bergvärmeborrning**

Avloppsvatten innehållande kax från bergvärmeborrning får inte tillföras den allmänna avloppsanläggningen.

### **Dag- och dräneringsvatten**

Samhällsbyggnad Bergslagen är inte skyldig att ta emot dag- och dräneringsvatten från fastighet, i de fall avledning av sådant vatten kan tillgodoses bättre på annat sätt.

### **Dagvatten**

Till dagvatten hör dräneringsvatten från nybyggda fastigheter, tak-, smält- och ytvatten.

Dagvatten kan i vissa fall avledas till LOD-anläggning (LOD = lokalt omhändertagande av dagvatten) med större fördel än till dagvattenledning. LOD kan innebära att dagvatten avleds till en stenkista på tomten eller att dagvattnet leds ut på tomt för att dräneras upp av omgivande gräsytor. Samhällsbyggnad Bergslagen kan uppmana fastighetsägaren att avleda dagvatten till LOD-anläggning.

I ABVA regleras att, om dagvatten avleds från fastigheten till spillvattenförande ledning, får avledningen inte fortsätta sedan särskild förbindelsepunkt för dagvatten upprättats och fastighetsägaren underrättats om detta. Samhällsbyggnad Bergslagen kan alternativt ha vidtagit åtgärder för avledning utan att förbindelsepunkt har upprättats och meddelat fastighetsägaren om detta. Samhällsbyggnad Bergslagens bestämmer inom vilken tid tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd kan medges av Samhällsbyggnad Bergslagen om särskilda skäl föreligger. Ändrar fastighetsägaren installationen så att dagvattnet avleds till den allmänna dagvattenledningen eller till LOD-anläggning kan Samhällsbyggnad Bergslagen i vissa fall bevilja bidrag till kostnaderna för ändringen. En förutsättning för att ett sådant bidrag ska beviljas är att kostnaderna för ändringen avsevärt överstiger genomsnittskostnaden inom området.

### **Dräneringsvatten**

Till dräneringsvatten hör det vatten som fastighetsägare avleder via perforerade rör runt fastighetens husgrund till en uppsamlingsbrunn och vidare ut på ledningsnätet.

Vid nybyggnad måste bestämmelserna i Boverkets byggregler följas. Innebörden av dessa bestämmelser är att dräneringsvatten från byggnad inte får avledas till spillvattenledning. Vid alla typer av omläggning av VA-installationer på tomt ska Samhällsbyggnad Bergslagen kontaktas så att en kontroll av den nya kopplingen kan genomföras.

## 2.5 Avgifter

Fastighetsägares avgiftsskyldighet till Samhällsbyggnad Bergslagen regleras i taxan för allmänna vattentjänster.

VA-taxan innehåller uppgifter om anläggningsavgifter, d.v.s. uppgifter om vad nyanslutningar kostar, bruksavgifter samt uppgifter om avgifter för vanligen förekommande tjänster som verksamhetsutövaren tillhandahåller på fastighetsägarens begäran, t.ex. servisavstängning.

Samhällsbyggnad Bergslagen kan träffa avtal med ägare till fastighet och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter.

Avgift tas ut för vatten, spillvatten och dagvatten dels som anläggningsavgifter (engångsavgifter) dels som bruksavgifter (periodiska avgifter som gäller per månad, kvartal eller tertial). Bruksavgifterna kan vara fasta (exempelvis ett fast belopp per vattenuttag) respektive rörliga (beroende på vattenförbrukningen). Sådana avgifter finansierar kommunernas hela VA-verksamhet. Ytterligare bidrag via skatt förekommer alltså inte.

Verksamheten får inte gå med vinst utan det är den så kallade självkostnadsprincipen som gäller. Det innebär att Samhällsbyggnad Bergslagen endast har rätt att ta ut en avgift som täcker kostnaderna för tjänsten i fråga och inte mer.

## 2.6 Övrigt

Enligt vattentjänstlagen ska en allmän VA-anläggning användas så att det inte uppkommer olägenhet. Det får inte uppstå svårigheter för Samhällsbyggnad Bergslagen att uppfylla kraven ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina skyldigheter enligt lag, annan författning eller enligt avtal. Fastighetsägare ansvarar för att VA-installationen, även sådan som inte kräver bygglov, anordnas och utförs så att den uppfyller kraven enligt Boverkets byggregler.

Enligt ABVA får spillvatten från köksavfallskvarn tillföras den allmänna avloppsanläggningen endast om Samhällsbyggnad Bergslagen efter ansökan skriftligen medger det.

Olje- och fettavskiljare samt sand- och slamfång i gårdsbrunnar o.d. ska tillses regelbundet och tömmas så ofta, att de alltid fyller avsedd funktion.

Verksamhetsutövaren har enligt vattentjänstlagen rätt att undersöka VA-installationen och dess användning. Påträffas allvarliga brister är fastighetsägaren enligt vattentjänstlagen skyldig att åtgärda dessa så att det inte uppkommer olägenheter för verksamhetsutövaren. Om så inte sker är Samhällsbyggnad Bergslagen inte skyldig att låta fastigheten vara kopplad till den allmänna anläggningen.

Om en fastighets VA-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde, får

Samhällsbyggnad Bergslagen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för att använda VA-anläggningen.

### **Anmäl ändringar**

Fastighetsägare ska på begäran lämna underlag för avgiftsberäkning till Samhällsbyggnad Bergslagen. Dessutom ska fastighetsägare självmant anmäla sådan ändring av VA-installationen eller annat förhållande, som enligt taxan kan ha betydelse för avgiftsberäkningen.

### **Anmäl ägarbyte**

Fastighetsägare ska utan dröjsmål underrätta Samhällsbyggnad Bergslagen när fastigheten övergår till ny ägare samt uppge nye ägarens namn, adress och tillträdesdag.

### **Vattenavstängning**

Har fastighetsägare försummat att betala VA-avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt vattentjänstlagen och är försummelsen väsentlig, har Samhällsbyggnad Bergslagen rätt att stänga av vattentillförseln till fastigheten. Avstängning kan ske om rättelse inte kunnat åstadkommas genom skriftlig uppmaning och avstängning inte medför olägenhet för människors hälsa.

Fastighetsägaren ska till Samhällsbyggnad Bergslagen betala avgift enligt taxa för såväl avstängning som återinkoppling.

# Bilagor

## Bilaga 1. Beakta risk för källaröversvämning

I hus med källare, särskilt där källaren har golvbrunn eller annan spillvattenenhet, finns alltid risk för källaröversvämning. Vid häftiga regn eller snösmältning kan det allmänna spillvattennätet överbelastas och vatten baklänges tränga in i spillvattenserviser och upp genom golvbrunnar och förorsaka skador. Vid sidan av översvämningar förorsakade av häftiga regn är stopp i servisledningen den vanligaste skadeorsaken.

Fastighetsägare bör i eget, och i förekommande fall hyresgästers, intresse i största möjliga utsträckning förebygga skador inom fastigheten till följd av uppdämning i ledningsnätet. Följande åtgärder kan förslagsvis vidtas:

- Kontrollera att avstängningsbara golvbrunnar är stängda och att eventuella automatiska bakvattenventiler fungerar
- De golvbrunnar i källaren som inte är avstängningsbara förses med tätande anordningar eller ersätts med avstängningsbara brunnar
- Kontroll av att regn- och smältvatten leds från byggnaden
- Nedfarter till garage och andra utrymmen invallas
- Kontroll av att intern avloppspump fungerar
- Placera inte föremål som förvaras i källaren direkt på golvet för att minimera skador på egendom vid eventuell översvämning.

## Bilaga 2. Vattenskada - Råd och anvisningar

### Allmänt om försäkringar

Trots alla försiktighetsåtgärder kan man inte helt utesluta att vattenskador kan inträffa. Kontrollera gärna med ditt försäkringsbolag, vilka villkor som gäller för fastigheten.

### Åtgärder vid vattenläcka

1. Stäng ventilen vid vattenmätaren
2. Om vattnet fortsätter att rinna trots att ventilen vid vattenmätaren är stängd bör VA-avdelningen kontaktas.
3. Om läckan finns inom byggnaden bör en VVS-installatör kontaktas.
4. Om länsdumpning erfordras bör Räddningstjänsten kontaktas.
5. Om läckage utanför fastigheten upptäcks bör VA-avdelningen kontaktas om det är under kontorstid.
6. Utom kontorstid – ring Larmcentralen, tel. 019-14 76 42. Om det finns risk för vattenskada är det bra om händelsen kan dokumenteras med foto.
7. Om vattenskada uppkommit bör försäkringsbolaget kontaktas.

### Åtgärder vid översvämning av spillvatten

1. Om länsdumpning erfordras bör Räddningstjänsten kontaktas.
2. Kontakta VA-avdelningen för bedömning av orsaken till översvämning.
3. Utom kontorstid – ring Larmcentralen, tel. 019-14 76 42.
4. Vid vattenskada är det bra om händelsen kan dokumenteras med fotografier.
5. Om översvämningsskada uppkommit bör försäkringsbolaget snarast kontaktas.

### Twist beträffande vatten och spillvatten

Skadeståndsanspråk inges i första hand skriftligen till Samhällsbyggnad Bergslagen, VA-avdelningen. Tvister beträffande vatten och spillvatten prövas av Statens VA-nämnd, som är ett särskilt organ för sådana frågor. Vissa skadeståndsanspråk handläggs av tingsrätten.

## Bilaga 3. Begreppsförklaring

### **Allmän VA-anläggning**

Vatten- och avloppsanläggning som betjänar bostadshus eller annan bebyggelse. Anläggningen som drivs av kommunen eller – om den drivs av någon annan – har förklarats allmän enligt lag.

### **Avloppsvatten**

Vatten som i regel är använt/förorenat och avleds i rörledning, dike eller dylikt. Avloppsvatten kan vara spillvatten, dagvatten, dräneringsvatten och kylvatten.

### **Spillvatten**

I regel förorenat vatten från hushåll, industriell tillverkningsprocess, klosetter o.d. På arbetsplats, serviceanläggning mm.

### **Dagvatten**

Tillfälligt förekommande avrinnande vatten på ytan av mark eller konstruktion t.ex. regnvatten, smältvatten, spolvatten och framträngande grundvatten

### **Dricksvatten**

Vatten som är tjänligt för förtäring, matlagning etc. enligt Statens Livsmedelsverks kungörelse om dricksvatten.

### **Dräneringsvatten**

Vatten som avleds genom dränering d.v.s. marken avvattnas och vattnet leds undan i rörledning, dike, dräneringsskikt.

### **Duplikatsystem**

Avloppssystem, där spillvatten respektive dag- och dräneringsvatten leds bort var för sig i skilda ledningar (ibland kallas det separat system).

### **Fastighet**

En fastighet är en avgränsad enhet på marken. Till fastigheten hör b.l.a. Byggnad.

### **Förbindelsepunkt**

Punkt där fastighetens ledning kopplas in till allmän VA-anläggning. Förbindelsepunkten utgör gränsen mellan fastighetens VA-installation och allmän VA-anläggning.

### **Gemensamhetsanläggning**

En gemensamhetsanläggning är en anläggning som är gemensam för flera fastigheter och som består av nyttigheter som är nödvändiga för att fastigheterna ska kunna fungera på lång sikt. T.ex. utfartsvägar eller vatten- och avloppsanläggning, när sådana ryms inom fastigheternas

områden. En gemensamhetsanläggning bildas vid en lantmäteriförrättning.

### **Kombinerat system**

Avloppssystem där spillvatten, dag- och dräneringsvatten leds bort i samma ledning.

### **Ledningsrätt**

En rättighet som innebär att exempelvis kommunen äger rätt att anlägga, underhålla och bibehålla allmänna VA-ledningar inom kvarteretsmark. Ledningsrätten bildas vid en lantmäteriförrättning och kan bildas till förmån för en fastighet eller juridisk person.

### **Samfällighetsförening**

De fastigheter som har del i en gemensamhetsanläggning utgör en samfällighet som ska utföra, driva och underhålla anläggningen. För förvaltning av samfälligheten bildas i regel en samfällighetsförening. Föreningen antar stadgar och utser en styrelse och registrering av föreningen sker hos länsstyrelsen.

### **Servisledning**

Ledning som sammanbinder byggnad eller fastighet med förbindelsepunkt. Servisledning är en del av fastighetens VA-installation.

### **Servitut**

Servitut är en rättighet som innebär att en fastighet t.ex. äger rätt att lägga ner och underhålla sina VA-ledningar som går genom en annan fastighet. Servitut upprättas skriftligen mellan de berörda parterna.

### **VA-installation**

Inom fastighet beläget ledningsnät för vatten och avlopp draget från förbindelsepunkt samt anordning förbunden med sådant ledningsnät. Till VA-installationen räknas dels anordningar inom byggnaden, dels servisledningar och andra markledningar inom fastigheten eller mellan fastigheten och förbindelsepunkt.